

Perceel aan de Asbroekweg en Toom te Budel

Ecologische quickscan

In opdracht van Centavo O.G. b.v.

J.F.G. Maassen

Perceel aan de Asbroekweg en Toom te Budel

Ecologische quickscan

In opdracht van Centavo O.G. b.v.
datum 29-9-2016

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
T 073-6410858
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
BTW nr 81276485B02
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Tekst en samenstelling</i>	Jan Maassen
<i>Foto's</i>	Jan Maassen
<i>Foto op omslag</i>	Jan Maassen
<i>Project no.</i>	1608-2
<i>Wijze van citeren</i>	J.F.G. Maassen, perceel aan de Asbroekweg en Toom te Budel
<i>In opdracht van</i>	Centavo O.G.b.v
<i>Contactpersoon</i>	Dhr. J.Steyvers
<i>Status</i>	definitief
<i>Datum</i>	29-9-2016

© 2016 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1 Aanleiding	9
	1.2 Vraagstelling	9
	1.3 Ligging van de planlocatie	9
	1.4 Beschrijving van de planlocatie	10
	1.5 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen	10
2	Wettelijk kader	12
	2.1 Inleiding	12
	2.1 Flora- en faunawet	12
	2.2 Gebiedsbescherming	13
	2.3 Rode Lijst	13
3	Onderzoeksresultaat	14
	3.1 methodiek	14
	3.2 gebiedsbescherming	15
	3.3 soortenbescherming	16
	3.2.1 <i>Vaatplanten</i>	16
	3.2.2 <i>Vogels</i>	16
	3.2.3 <i>Grondgebonden zoogdieren</i>	17
	3.2.4 <i>Vleermuizen</i>	18
	3.2.5 <i>Amfibieën en reptielen</i>	19
	3.2.6 <i>Vissen</i>	20
	3.2.7 <i>Vlinders en libellen</i>	20
	3.2.8 <i>Overige ongewervelden</i>	20
4	Conclusie en aanbeveling	21
	4.1 Gebiedsbescherming	21
	4.2 Flora en Faunawet	21
	4.3 Mitigerende en compenserende maatregelen	21
	4.4 Ontheffingsaanvraag	22
	4.5 Vervolgonderzoek	22
	4.6 Samenvatting	22
5	Bronnen	24
	Bijlage Flora en faunawet	26

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Centavo O.G. b.v. te Weert heeft het voornemen tot het oprichten van drie nieuwe woningen op een perceel gelegen ter hoogte van de kruising van de wegen Toom en Asbroekweg te Budel. Dit perceel is momenteel grotendeels in gebruik als grasland. De enige bebouwing is een kleine stenen schuur die in gebruik is als stalling en voor opslag. De oprichting van de woningen vindt plaats in het kader van de provinciale regeling "Ruimte voor Ruimte". Crijns Rentmeesters bv te Someren heeft de opdracht de herontwikkeling van de locatie mogelijk te maken binnen de gestelde wettige kaders, waarvoor o.a. en ecologische quickscan noodzakelijk is. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Vraagstelling

Middels dit onderzoek wordt de vraagstelling onderzocht of de gewenste ontwikkeling in het plangebied mogelijk effecten kan hebben op flora en fauna, of op belangrijke (beschermde) natuurgebieden in de omgeving. Voor dit doel wordt in beeld gebracht of en welke effecten de gewenste ontwikkeling mogelijk kan hebben op (beschermde) natuurgebieden en soorten. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten, leidt de quickscan tot aanbeveling voor vervolgstappen.

Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt kan worden binnen de kaders van de wetgeving zoals die vastgelegd is in de Flora en Faunawet en Natuurbeschermingswet.

1.3 Ligging van de planlocatie

Het plangebied is gelegen binnen de gemeente Cranendonk in het agrarisch buitengebied op de korte afstand van slechts 0,25 km westelijk van de bebouwde kom van Budel. Het perceel is kadastraal bekend als sectie H, nummer 725 en gelegen langs de kruisende wegen Asbroekweg en Toom.

Fig1. Ligging van het plangebied (roodomkaderd) in de omgeving (luchtfoto bron ArcGIS)

De agrarische omgeving wordt gekenmerkt door een afwisseling van akkerlanden en houtbegroeiingen in de vorm van wegbomen, houtwallen en kleine beboste percelen. Binnen de droge omgeving ontbreken open waters en andere natte elementen geheel.

1.4 Beschrijving van de planlocatie en directe omgeving

Het perceel wordt aan de zuidkant begrensd door de Asbroekweg en aan de oostkant aan de openbare weg Toom. Aan de noordgrens ligt een dichte beboste tuin die behoort tot de naburige woning. Aan de westkant wordt het plangebied doormiddel van een houtwal afgescheiden van het achterliggend akkerland. Het plangebied is deels in gebruik als grasland en deels beplant met jonge bomen. Het kruidarme grasland is in extensief agrarisch gebruik en van een lage ecologische waarde. De grasmat wordt gedomineerd door het gras Gestreepte witbol dat vanuit agrarisch oogpunt weinig geliefd is. De rest van het perceel is aangeplant met lage tot middelhoge sparren. De aanplant is overwoekerd door grassen en ruigtekruiden. De enige bebouwing is een langwerpige stenen schuur, die in gebruik is voor stalling en opslag van materialen. Houtbegroeiingen zijn vooral aan de randen van het terrein te vinden, deels binnen het plangebied en deels daarbuiten. Binnen de begrenzing van het plangebied (gelet op de ligging van de wegsloot) valt de houtwal langs de Asbroekweg; deze bestaat grotendeels uit jonge bomen (Berk, Robinia, Zomereik) en een enkele oudere boom. Als oudere boom valt een grote Schietwilg op en een met klimop begroeide iep met doorgerotte stam. Deze kunnen als ecologisch waardevol worden aangemerkt omdat ze oud genoeg zijn om spechtenholen en rotingsholten te bevatten die verblijf kunnen bieden aan vleermuizen en vogels. In de zuidwesthoek van het perceel, ter hoogte van de zuidelijke kopgevel van de schuur, groeit dicht struikgewas dat deels aangeplant is en deels op een natuurlijke wijze is ontwikkeld uit houtopslag. Dit struikgewas bestaat uit Hazelaar, opslag van iep en de exoot Japanse duizendknoop. Op dezelfde hoogte zijn ruigtebegroeiingen met veel brandnetel aanwezig. De houtwal aan de westrand van het terrein valt buiten het plangebied en betreft een boomhoog uitgegroeide oorspronkelijke eikenhakhoutwal die zeker enige ecologische en landschappelijke waarde vertegenwoordigt. In de bermen van Toom staat een schamele bomenrij met onderbrekingen, die bestaat uit Zomereiken van een geringe stamdikte en uitschietende stamresten van schietwilgen. Deze vallen buiten het plangebied, evenals het hoge en dichte naaldbout op de perceelgrens aan de noordrand. Dit betreft aanplant binnen de tuin op het naburig perceel. Buiten een kleine kunstmatige vijver in de naburige tuin ontbreekt open water en permanent watervoerende elementen. Langs de kruisend wegen zijn wel droge sloten aanwezig.

1.5 Beoogde ingrepen en ontwikkelingen

ASBROEKWEG-TOOM TE BUDEL

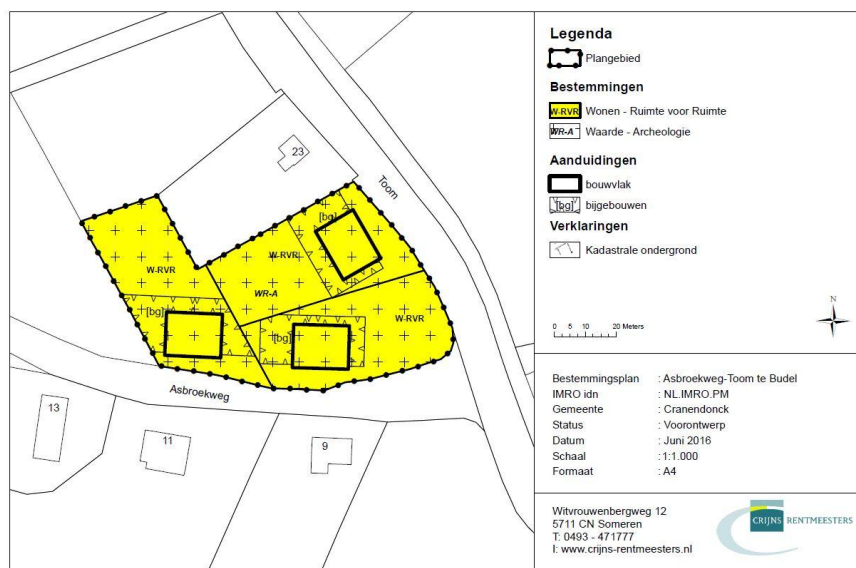

Fig 2. Verbeelding van de nieuwe situatie.

De beoogde ontwikkeling van de locatie vindt plaats op basis van de provinciale regeling “Ruimte voor Ruimte”. Voor de realisering van de plannen wordt de huidige bebouwing die slechts een stenen schuur betreft, gesloopt en vindt nieuwbouw van drie woning plaats. Voor uitvoering van de plannen zal grondverzet moeten worden verricht en mogelijk houtbegroeiingen geamoveerd worden.

Fig3. Grasland

Fig4. Aanplant van sparren

Fig 5. Stenen schuur

Fig 6. Stenen schuur in pandig

Fig.7 Houtwal langs Asbroekweg

Fig.8 Brandnetel ruigte achter schuur.

2. Wettelijk kader

2.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming is geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. In deze twee wetten zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar.

2.1 Flora en faunawet

Voor nadere details zie Bijlage Flora en Faunawet bldz 24

Voor de Flora- en faunawet gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage Flora en faunawet bldz.24). Er is een zwaar, middelzwaar en een licht beschermingsniveau. Voor alle inheemse diersoorten, beschermd of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of anderszins beschadigen. Voor de licht beschermde soorten (genoemd in tabel 1 van de Flora- en Faunawet) geldt geen ontheffingsplicht maar alleen de zorgplicht.

De soorten die onder het middelzware en zware beschermingsniveau vallen zijn in principe ontheffingsplichtig en worden hier als strikt beschermd aangeduid. Onder deze strikt beschermde soorten vallen alle vogels en de soorten die op tabel 2 en 3 van de Flora en Faunawet staan vermeld. Indien men met een door het ministerie van EZ goed gekeurde gedragscode werkt geldt geen ontheffingsplicht voor soorten van tabel 2. Bij tabel 3 soorten en vogels geldt alleen de vrijstelling bij het gebruik van een gedragscode voor werkzaamheden in het kader van een bestendig beheer en onderhoud en niet bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Bij tabel 3 soorten geldt bij gebruik van een gedragscode in alle gevallen geen vrijstelling van artikel 10, het verbod om dieren onnodig te verontrusten. De strengste bescherming genieten de soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn en Europese Habitatrichtlijn (tabel 3, bijlage4) vallen. Alle vogels die binnen Europa als inheems worden beschouwd vallen onder de Europese Vogelrichtlijn. Onder de Europese Habitatrichtlijn vallen o.a. alle vleermuissoorten die in ons land van nature voorkomen.

Naast soorten beschermt de F en F wet ook verblijfplaatsen die als “vast” kunnen worden aangemerkt. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en strikt beschermde soorten. Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Ook hier zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek. In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken.

Indien men kan garanderen dat de voorgenomen plannen geen overtreding van de Flora en Faunawet tot gevolg hebben geldt een vrijstelling. Zoniet dan moet men ontheffing aanvragen van artikel 8 tot 12 van de Flora en faunawet. Van artikel 10 (het verbod om dieren onnodig te verontrusten) wordt geen ontheffing verleent voor soorten van tabel3. Voor broedende vogels wordt geen ontheffing verleent van artikel 11 (het verbod om voortplantingsplekken te verstoren). Een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden;
- aanwezigheid van een wettelijke belang;
- de staat van in standhouding van de soort;
- behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming flora en fauna.

Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming betreft de gebieden die onder de natuurbeschermingswet vallen en die gebieden die aangewezen zijn als onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN).

-De Natuurbeschermingswet (NB) heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden met een hoge ecologische waarde in Nederland tot doel. Daartoe zijn op internationaal Europees niveau gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het verdrag van Ramsar (Wetlands). Op nationaal niveau vallen beschermde Natuurmonumenten onder de NB-wet. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000.

-Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. Het Natuurnetwerk Nederland is een vervolg op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) waarvan de naam EHS nog wel in de wetgeving is verankerd.

Activiteiten die een negatief effect hebben op deze gebieden zijn in het algemeen verboden. Een ontheffing wordt alleen verleent indien er geen reële alternatieven zijn, de staat van in standhouding van de soort niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen. De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een “lichte” beoordeling doormiddel van een Verslechteringstoets. Bij significante negatieve effecten wordt de “zware” route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

2.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

3. Onderzoeksresultaat

3.1. Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruik gemaakt van gegevens van o.a. de website Waarneming.nl, de website van Ministerie van economische zaken en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging ten opzichte van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de NNN (EHS) (Natuurnetwerk Nederland).

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 5 september 2016 rond het middaguur middag uitgevoerd door dhr. J.Maassen. Tijdens het veldbezoek was het droog, half bewolkt en zomers warm voor de tijd van het jaar (temperatuur rond de 23 graden C). Er stond een lichte wind (windkracht 2).

Tijdens het uitgevoerde veldonderzoek zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. hollen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

3.2 Gebiedsbescherming

Ligging ten opzicht van NNN (voorheen EHS) en beschermd natuurgebied.

Het dichtst bijzijnde NNN-gebied ligt op 1,77 km afstand. Gelet op de aard en schaal van de ingreep en de ruime afstand op het dichtst bijzijnde NNN-gebied worden geen negatieve effecten verwacht op NNN-gebied tengevolge van de ingreep en de nieuwe bestemming van het plangebied.

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en Habitatrichtlijngebied
De dichtstbijzijnde beschermde natuurgebieden zijn de Natura 2000 gebieden de Weerter- en Budelerbergen & Ringselven op 3,5 km afstand oost en Leenderbos, Groote heide & De Plateau op 3 km afstand westelijke. Gelet op deze afstanden de aard en schaal van de ingreep kunnen negatieve effecten op Natura 2000 uitgesloten worden.

Fig 9. Ligging van het plangebied (roodomkaderd) ten opzichte van de NNN-structuren (groen omkaderd). Bron: www.synbiosis.alterra.nl/natura2000/

3.3 Soortenbescherming

3.3.1 Vaatplanten

De vegetatie binnen het plangebied is van een sterk verstoord type en betreft een combinatie van verwilderde tuinplanten, verschillende type verstoringvegetatie en grasland. Er ontbreken de condities om beschermde soorten aan te treffen die hier een natuurlijke standplaats kunnen vinden. Indien er wel beschermde soorten worden aangetroffen, zullen het cultuurvormen van wilde planten betreffen die hier ooit zijn aangeplant of ingezaaid.

conclusie

Door de geplande ingrepen worden geen negatieve effecten op beschermde plantensoorten verwacht

3.3.2 Vogels

Toelichting

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en Faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. Als nestendoor een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn.

De volgende categorieën (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

Categorie 1: Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk

Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.

Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.

Categorie 2: Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk

Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Echter ze zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of "als ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen".

Soorten: Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, Ijsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.

Categorie 3: Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk

Soorten: Overige soorten

Categorie 1; ontheffingsaanvraag altijd nodig

Bronnenonderzoek

Veldbezoek

Op basis van bronnenonderzoek en landschapkenmerken kunnen uit deze categorie Kerkuil, Huismus en een aantal algemene roofvogelsoorten (Buizerd, Sperwer) verwacht worden.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn de stenen schuur en de houtbegroeiingen rond het plangebied gecontroleerd op aanwezigheid van verblijf en nestelplekken van uilen en andere roofvogels. Deze

werden niet geconstateerd. Ook werden binnen het plangebied geen huismussen vastgesteld, noch verblijfssporen en nestelplekken.

Conclusie

Binnen het plangebied en de invloedssfeer daarvan wordt geen verstoring verwacht van jaarrond beschermde verblijfplekken van vogels.

Categorie2; ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk

Waarnemingen betroffen een aantal algemene stads en tuinvogels. Er werden geen nestelplekken van soorten uit deze categorie vastgesteld. Negatieve effecten op de staat van instandhouding worden daarom niet verwacht.

Categorie 3; ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk

Het plangebied biedt bijzonder goede voorwaarden voor soorten die in struikgewas broeden, zoals veel algemene tuin- en bosvogels. Indien met het broedseizoen rekening wordt gehouden worden geen negatieve effecten op deze soorten en hun nesten verwacht.

3.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Streng beschermd

Bronnen

Op basis van landschapkenmerken en bronnenonderzoek kunnen binnen deze omgeving in het bijzonder Eekhoorn en Steenmarter verwacht worden. Op basis van de verspreidingsgegevens uit 2010 van de Zoogdierenvereniging (zie website Zoogdierenvereniging) ligt het plangebied net buiten het zuidoostelijk verspreidingsgebied van de Das. Er zijn geen aanwijzingen dat de soort bekend is uit het km-hokken die de omgeving van het plangebied vormen.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn alle houtbegroeiingen binnen de invloedssfeer van het plangebied onderzocht op eekhoornnesten; deze werden nergens geconstateerd. In het bijzonder rond de bebouwing is gelet op sporen, als uitwerpselen, krabsporen en prooiresten, van de Steenmarter. Ook deze werden niet aangetroffen.

Conclusie

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan die erop wijzen dat binnen het plangebied en de invloedssfeer daarvan jaarrond beschermde verblijfplekken van strikt beschermde zoogdieren bevat of op een essentiële manier deel uitmaakt van het habitatgebied van deze soorten. Niet uitgesloten kan worden dat deze soorten op een meer incidentele wijze, b.v. als passanten, het plangebied aan doen. Negatieve effecten op deze soortgroep worden daarom niet verwacht.

Licht beschermd

Waarnemingen betroffen knaagsporen van Bosmuis aan resten van walnoten in de stenen schuur. In het bijzonder kan de aanwezigheid van Egel, Mol, Rosse woelmuis verschillende soorten spitsmuizen verwacht worden. De omgeving is ook zeer geschikt om kleine marterachtigen te verwachten (Wezel, Bunzing). Voor als deze soorten geldt een vrijstelling en slechts de zorgplicht, d.w.z. onnodige verwonding, doden en verstoring dient indien mogelijk te worden voorkomen.

3.3.4 Vleermuizen

Toelichting

Wettelijke bescherming en levenswijze

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd. Alle vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort".

Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van in standhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen.

Dit gehele systeem van verbindingroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijk gesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.

Bronnen

Op basis van landschapskenmerken en bronnenonderzoek (waarneming.nl) worden binnen de omgeving zeker de Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en mogelijk Gewone grootoorvleermuis verwacht. Van deze soorten is alleen de Rosse vleermuis een boombewoner; de beide andere soorten bewonen uitsluitend bebouwing. Van de genoemde soorten kan vrijwel zeker de Gewone dwergvleermuis foeragerend binnen het plangebied verwacht worden.

Veldbezoek

De bomen rond het plangebied zijn onderzocht op hollen die geschikt zijn als verblijfplek voor in het bijzonder de boombewonende Rosse vleermuis. De bebouwing werd grondig onderzocht op verblijf en verblijfssporen als uitwerpselen en prooiresten. Deze werden niet aangetroffen.

De bebouwing werd als weinig geschikt voor vleermuizen beoordeeld. Hierbij weer het volgende in aanmerking genomen.

-Er ontbreken spouwruimten en gevelbetimmering die verblijfsmogelijkheden bieden.

-Het dak van platte dakpannen zonder dakbeschot en plafond is ongeschikt voor verblijf van vleermuizen.

-De binnenruimte kent teveel inval van daglicht en nauwelijks donkere plekjes, achter balken e.d., waar vleermuizen kunnen schuilen.

-Lage bebouwing is over het algemeen weinig gunstig voor vleermuizen, i.v.m. de lage ligging ten opzichte van de aanvliegroutes en de bereikbaarheid voor ongedierte die de vleermuizen predateren.

Zeker worden foeragerende vleermuizen binnen het plangebied verwacht. Het groen maakt echter geen deel uit van groenstructuren die van essentiële betekenis als verplaatsingsstructuur voor vleermuizen kunnen zijn.

Conclusie

Als gevolg van de ingrepen worden geen negatieve effecten op de jaarrond beschermde verblijfplaatsen en verblijfsmogelijkheden van vleermuizen verwacht. Gelet op de schaal van de ingreep en de goede compensatie die de omgeving biedt, wordt geen aantasting van het leefgebied van vleermuizen verwacht doordat essentieel foerageergebied en verplaatsingsstructuren verdwijnen.

3.3.5 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen waarnemingen uit deze soortgroepen gedaan.

-Alle reptielen die in Nederland voorkomen gelden als strikt beschermd. Binnen de omgeving kan op basis van de verspreidingsgegevens alleen de Levendbarende hagedis verwacht worden, een soort van heide en heideachtig terrein. Geschikte leefgebied voor deze soort binnen het onderzoeksgebied en directe omgeving ontbreekt geheel. Aanwezigheid van deze soort en andere reptielen kan geheel uitgesloten worden.

-Binnen het plangebied en directe omgeving ontbreekt geschikt biotoop voor streng beschermde amfibieën eveneens. Geschikte voortplantingswaters liggen te ver verwijderd van het plangebied om deze soorten te verwachten. Wel worden enkele licht beschermde amfibieën als Bruine kikker en Gewone pad verwacht. Deze zijn minder direct aan een watermilieu gebonden en vinden binnen het plangebied en geschikte landbiotoop. De vijver van de burens kan als groene kikker de Bastaardkikker aantrekken, zodat deze ook zwervend binnen het plangebied aangetroffen kan worden.

Conclusie

Aanwezigheid van reptielen en strengbeschermde amfibieën kunnen worden uitgesloten; negatieve effecten op deze soortgroepen kunnen daarom ook uitgesloten worden. Voor eventueel aanwezige licht beschermde amfibieën geldt vrijstelling en uitsluitend de zorgplicht.

3.3.6 Vissen

Er ontbreekt elke vorm van open water, waardoor het plangebied niet relevant voor deze soortgroep is.

3.3.7 Vlinders en Libellen

Er werden geen aanwijzingen gevonden op basis van het bronnenonderzoek om buiten natuurlijk milieu van heideterrein en vennenmilieu streng beschermde soorten te verwachten.

Waarnemingen betroffen een aantal algemene dagvlindersoorten als Atalanta, Landkaartje en Kleine vuurvlinder. Uit de groep van libellen werd de Paardenbijter en Bruinrode heidelibel aangetroffen; zeer algemene soorten die ver van het water weg zwerven om te foerageren. Binnen het plangebied ontbreken habitatelementen die van belang voor streng beschermde soorten kunnen zijn. Het plangebied is niet van belang voor beschermde libellen en vlinders. Op deze soortgroep worden derhalve geen negatieve effecten verwacht.

3.3.8 Overige ongewervelden

Uit deze soortgroep zijn een beperkt aantal soorten uit de groepen van kevers, mieren en slakken beschermd, eveneens één zoetwatermossel (Bataafse stroommossel) en de enige Inlandse zoetwaterkreeft (Rivierkreeft).

Gelet op verspreidingsgegevens en aanwezige habitat is voor het plangebied alleen de groep van mieren niet uit te sluiten. Als beschermde miersoorten gelden uitsluitend de welbekende bosmieren van het genus *Formica*. De soorten zijn licht beschermd (tabel1) en de bescherming geldt vooral de nesten. Nesten van bosmieren zijn binnen bossen van een vitale ecologische betekenis.

Gelet op de ligging van het plangebied in een bosrijke omgeving kunnen nesten van de algemene Behaarde bosmier en Kale bosmier niet uitgesloten worden. Deze werden niet aangetroffen en derhalve kan geen negatief effect op deze soortgroep verwacht worden.

4. Conclusie en aanbeveling

4.1 Gebiedbescherming

Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt te ver verwijderd van gebieden die onder de Natuurbeschermingswet (Natura 2000) vallen om daar enig negatief effect op te verwachten.

NNN -gebied (voormalige EHS)

Op NNN-gebied worden geen negatieve invloeden verwacht gelet op de afstand, schaal en aard van de voorgenomen ingreep.

4.2 Flora en faunawet

-Tijdens het veldbezoek werden geen strikt beschermde soorten aangetroffen. Buiten vleermuizen zijn de enige strikt beschermde soorten die binnen het plangebied verwacht kunnen worden de Eekhoorn en met veel kleinere kans de Steenmarter.

-Er ontbreken verblijfplaatsen die als jaarrond beschermde vast verblijfplaatsen kunnen worden aangemerkt of als verblijfplekken die als onderdeel van de functionele leefomgeving strikt beschermd zijn.

Concluderend kan gesteld worden indien het broedseizoen tijdens de uitvoering van de plannen in acht wordt genomen, wordt als gevolg van de herontwikkeling van de locatie, zowel in de uitvoerende fase als daarna, geen negatieve effecten verwacht op strikt beschermde soorten, hun verblijfplekken en leefgebieden.

Waarnemingen van licht beschermde soorten betroffen sporen van Bosmuis. Tevens wordt een aantal andere licht beschermde soorten zoogdieren met een grote zekerheid verwacht. Ook aanwezigheid van licht beschermde amfibieën kan niet uitgesloten worden. Voor deze soorten geldt vrijstelling en wordt verwacht dat de zorgplicht in acht wordt genomen.

4.3 Mitigerende en compenserende maatregelen

- Bij ingrepen in het groen en slopen van bebouwing dient het broedseizoen in acht te worden genomen. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is.

- Voor aanwezigheid van licht beschermde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van licht beschermde diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen. Bij grondwerkzaamheden, sloop van stenen schuur en verwijdering van afval en ander materiaal dient men voorzichtig te werk gaan.

4.4 Ontheffingsaanvraag

Indien voornoemde voorzorg- en mitigerende maatregelen in acht worden genomen is een ontheffingaanvraag niet noodzakelijk

4.5 Vervolg onderzoek

Vervolg onderzoek is niet noodzakelijk

Samenvattend

Indien de hiervoor genoemde voorzorg- en mitigerende maatregelen in acht worden genomen, worden tengevolge van uitvoering van de plannen en herontwikkeling van de planlocatie geen negatieve effecten verwacht op beschermde natuurgebieden en strikt beschermde soorten en hun leefgebied. Ontheffingsaanvraag en vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

5. Bronnen

Literatuur

- Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.
- Schaminée e.a. 1995. De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5
- Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994. Nederlandse Ecologische Flora deel 1t/m5
- P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010. Veldgids Europese Zoogdieren
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en NoordwestAfrika. Tirion Natuur.
- SOVON broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.

Internetsites

- www.brabant.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez
- www.zoogdierenvereniging.nl

Bijlage Flora en Faunawet

Verbodsbepalingen

De Flora en faunawet kent de volgende algemene verbodsbepalingen

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op andere wijze of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen of te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort opzettelijk te verontrusten.
11	Het is verboden nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of verstoren.
12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het is verboden planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheemse of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren.

Soortenbescherming.

De soortenbescherming onderscheid 3 beschermingsniveau, waarbij de mate van bescherming oploopt van licht tot streng. Vogels gelden hierbij als een aparte categorie.

Tabel1	licht beschermd Voor deze soorten genoemd in tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een laag beschermingsniveau en worden in deze rapportage als licht beschermd aangeduid. Bij ruimtelijke ingrepen geldt een vrijstelling voor deze soorten en behoeft geen ontheffing van Art. 75 van de FF-wet te worden aangevraagd. Wel is bij de ingrepen de zorgplicht van toepassing. De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving.
Tabel 2	Middelwaar beschermd Voor deze soorten genoemd in tabel 2 van de Flora- en Faunawet geldt een middelwaar beschermingsregiem. Hierbij geldt dat bij ruimtelijke activiteiten geen ontheffing Art. 75 van de FF-wet behoeft te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Zonder een dergelijke gedragscode zijn ruimtelijke activiteiten met betrekking tot deze soorten wel ontheffingsplichtig. Deze soorten worden in deze rapportage samen met de volgende groep van tabel 3- soorten als strikt beschermd aangeduid. Alleen als het relevant is om een onderscheid te maken met tabel 3 soorten zal de omschrijving “middelwaar beschermd” worden gebruikt. Bijvoorbeeld in het geval als de werkzaamheden volgens een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd.

Tabel 3	Streng beschermd Voor deze soorten uit tabel 3 geldt een zwaar beschermingsregiem en worden in deze rapportage altijd als strikt beschermd aangeduid. Het betreft de soorten die vermeld staan in bijlage 1 (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten) en soorten die vermeld staan in bijlage 4 (EU Habitatrichtlijn). Voor deze soorten eist de wet dat voor ruimtelijke ingrepen een ontheffing aangevraagd moet worden van Art. 75 van de FF-wet. De ontheffing zal getoetst worden aan drie criteria: - Is er sprake van een bij de wet genoemd belang; - Is er een alternatief, zo ja, dan geldt dat het alternatief uitgevoerd dient te worden. Zo nee, dan wordt de ingreep aan de wet getoetst; - De gunstige staat van instandhouding van de soort mag niet in het geding komen door de geplande ingrepen.
Vogels	Streng beschermd Alle inheemse vogelsoorten zijn strikt beschermd in door de FF-wet. Tevens zijn tijdens het broedseizoen ook de nesten van vogels beschermd. Voor de duur van het broedseizoen geeft de wet geen standaardperiode aan. Van een aantal vogels zijn de nesten jaarrond, dus ook buiten het broedseizoen, beschermd (zie verder hieronder). Ontheffing kan worden verkregen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn - Bescherming flora en fauna - Veiligheid van luchtverkeer - Volksgezondheid en openbare veiligheid

jaarrond beschermde verblijfplekken

zoogdieren

Voor verblijfplekken, als holen, burchten, nesten en ruimten in gebouwen en bomen, met een permanente verblijffunctie van tabel 2 en 3 zoogdieren is artikel 11 van de Flora en Faunawet van toepassing, wat betekent dat deze jaarrond beschermd zijn. Bij tabel 2 soorten kan volstaan worden om met een goed gekeurde gedragscode te werken. De permanente verblijfplekken van tabel 3 soorten, waaronder de verblijfplekken van alle vleermuissoorten vallen, zijn strikt beschermd en ontheffingsplichtig.

vogels

De meeste vogels maken tijdelijke nesten die slechts kortstondig gebruikt worden. Echter en beperkt aantal vogels gebruiken het nest permanent of keren jaarlijks naar hetzelfde nest terug. Deze nesten worden daarom als vaste verblijfplek aangemerkt. De wetgever verstaat onder vaste verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

Afhankelijk van de flexibiliteit van de betreffende vogelsoort om een nieuw verblijfplaats te vinden als de oude verloren gaat zijn deze verblijfplaats jaarrond beschermd, d.w.z. dat de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora en Faunawet het gehele seizoen van toepassing zijn

Er worden 5 categorieën vaste verblijfplekken onderscheiden waarvan er 4 jaarrond beschermd zijn doordat artikel 11 van de Flora en faunawet gedurende het gehele seizoen van toepassing is.

Jaarrond beschermde nesten waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen van toepassing is

categorie	Omschrijving
1	Nesten die ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil)
2	Nesten van Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3	Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn

	vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: buizerd en ransuil).

Vaste verblijfplekken waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet alleen gedurende het broedseizoen van toepassing zijn. In principe zijn de nesten van deze soorten buiten het broedseizoen niet beschermd, echter ze vragen wel extra onderzoek. Hun nesten worden alsnog als jaarrond beschermd aangemerkt als dit onderzoek zwaarwegende feiten of als ecologische omstandigheden vaststelt die dit noodzakelijk maken.

categorie	Omschrijving
5	Nesten van vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. (voorbeeld: boerenwaluw, blauwe reiger)

Zorgplicht

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht (artikel 2, lid 1) opgenomen:

“Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.